

Heu de fer els exercicis al quadern. I ja ho sabeu, clar, net i ordenat!

BLOC A. ORTOGRAFIA

1. ACCENTUACIÓ, APOSTROFACIÓ I DIÈRESI

1.1 Posau els accents i les dièresis que falten en el text que teniu a continuació.

A l'estiu, després d'haver sopat al pati de casa a la claror del sol ponent, me n'anava a ca la vidua Rovellona. Allí acudien altres veïns: la Rosa de la fleca, una xicoteta alta i grossa que devia haver menjat forment de trenta anyades, per més que no semblés indicar-ho son dentat colossal, blanc i atapeït que brillava amb el llustre d'una eina nova de trinca; l'avi Sàssola, vell de bon regent, ample de cara, cellacanut, de nas carnos, parpelles amb gires vermells i boca esqueixalada i afable; en Pere Retort, un corder més alt que sant Gim, amb una ossada monumental, tot ell angles, i amb unes manasses llargues, nuoses i esgrogueïdes, que tenien el palp fred i callos d'una pota de gallina; les noies Xanguetes, dues peixateres menudes, desnerides, fines com mosteles, amb més ulls que galtes, més boca que ulls i més paraules que un diccionari; en Xaco de la taverna, un solter de quaranta anys, molt rinxolat, que les festejava i que, segons indicis, no sabia encara per quina decidir-se, enamorat dels bons dots amb que l'una i l'altra podien fer-li prosperar el negoci; i, per fi, alguns no tan entrants de la casa, que venien quan tenien humor o lleure. Era una reunió divertida. Cada u deixava els maldecaps darrere la porta i procurava fruit de la bona hora, com aquell qui entra a la benaventurança, que ni es recorda del mal temps passat ni desconfia d'allò que està per venir. (Joaquim Ruyra: *Vetlles d'estiu*)

1.2. Escriu l'accent apropiat als mots que n'hagin de dur.

- a. Aquell país va atacar amb missils terra-aire.
- b. Te una afecció al timpa.
- c. He comprat un magnetofon japonés.
- d. Tenia un problema a la medul·la espinal.
- e. De moment, no li han augmentat les dioptries de l'ull dret.
- f. Aquest home s'enorgulleix de ser poliglòt.
- g. Ja ha començat el compte enrere per a les olimpíades.
- h. Vam visitar una església d'estil gòtic.
- i. El xofer no va veure el camió que travessava.

- j. Obre la finestra, que hi ha una atmosfera carregada.
- k. El textil constitueix la principal industria d'aquell país.
- l. Aquell circ mostrava una gran varietat de rèptils.

1.3. Subratlla la vocal tònica que convé pronunciar correctament de les formes verbals de les frases següents.

- a. En Joan negocia un nou contracte.
- b. El seu amic li recomana que no renunciï al càrrec.
- c. La Maria no estudia gaire darrerament.
- d. El professor demana que no copiïn a l'examen.

1.4. Posa l'accent i la dièresi als mots de les frases següents que n'hagin de dur.

- a. En Marius traduia de l'ucraïnes al català.
- b. La Lluïsa toca l'harmonium molt be.
- c. En Lluís fa un programa diürn de radio, produït per la BBA.
- d. Agraint-li la seva invitacio, el saludem cordialment.
- e. No ho hem entes tot, pero n'hem deduit el sentit.
- f. Tenia la intuicio que era la llet homogeneitzada el que li produïa cremor d'estomac.
- g. L'empresari arruïnat se suïcida el mes passat.
- h. Diuen que encara han reduït mes el pressupost d'enguany.
- i. La festa no fou tan lluida com s'esperava.
- j. Creia que els astres influïen sobre el desti dels homes.
- k. Estan construïnt una residencia per a ancians.
- l. Coïa la verdura amb aigua mineral.
- m. No duïa el carnet de conduir i, per això, el guardia el volia arrestar.
- n. Avui han detingut diverses persones que feïen contraban de cocaïna.
- o. Han ordenat que evacuïn tota la cruïlla afectada.

1.5. Afegiu tots els accents que faltin en els textos següents.

a. Hi ha ciutats que quedaran lligades per sempre mes i de manera inevitable a uns esdeveniments i a uns noms propis determinats. I l'esport contribueix notablement al fet que això sigui d'aquesta manera: es una realitat que Barcelona, gracies als Jocs Olímpics i a l'atmosfera que va ser capaç de crear aquell estiu del 92, gaudeix d'una projeccio internacional; la ciutat d'Helsinki sera sempre recordada perque va acollir per primera vegada uns Campionats del Mon d'Atletisme, el 1983 (abans ja havia estat seu d'uns Jocs el 1952); les set medalles d'or de Mark Spitz i una suspensio dels Jocs durant 24 hores a causa d'un atemptat es relacionaran sempre amb Munic 72, i una joveneta romanesa anomenada Nadia Comaneci ha passat a la historia per haver revolucionat la gimnastica, a Montreal 76.

b. Sempre he pensat que m'agradaria anar al Tibet. L'aureola de misteri que envolta aquest lloc, amb els lames, les seves pregaries..., sempre m'ha fascinat i ha despertat en mi unes ganes immenses d'atansar-m'hi. Però es que ara mateix aquestes ganes s'estan convertint en una necessitat irrefrenable. Avui li he comentat al pare que en un període de temps no gaire llarg fare realitat el meu somni i m'ha fet un crit que una mica més i em destrossa el timpa. De tota manera, jo no li he fet cas. Crec que soc prou gran per fer el que em vingui de gust. I s'ha acabat la discussió.

1.6. Distribuïu totes les paraules d'aquesta llista en les columnes següents, segons la forma de l'article que hagin de dur al davant.

home, humitat, universitat, amic, història, humanitat, arbre, iode, ianqui, humor, elefant, *hobby*, esma, erra, hòstia, erari, iogurt, essa, ira, normalitat, anormalitat, hotel, herba, índia, Anna, Isabel, Immaculada, Ir, *ball*, hoquei, illa, onze, esperança, humilitat, única, interrogació, interrogatori, asimetria, amistat, òscar, inútil, instrument, arracada.

L'	EL	LA

1.7. Ompliu els buits de les frases següents amb els articles i les preposicions que cregueu necessaris.

- Quan estic deprimida, escolto el *Concert per a piano* _____ Stravinsky i els valsos _____ Strauss pare i _____ Strauss fill i em passen tots els mals.
- L'arquitecte Giuseppe Piermarini va construir _____ Scala de Milà entre els anys 1776 i 1778.
- _____ esnob del Martí va dient pertot arreu que és el millor jugador _____ esquaix i que va aprendre a jugar-hi a _____ Angeles.
- Jo abans vivia a _____ av. de l'Hospital Militar, al núm. 18, a _____ àt. la.
- Els germans de _____ Eulàlia són a _____ UVI perquè han tingut un accident. El cotxe que duien no havia passat _____ ITV.

- f. Els ídols del meu fill són els jugadors de _____ NBA i els agents de _____ FBI que surten a les pel·lícules.
- g. Ara ja es poden descobrir els criminals per _____ ADN.
- h. Els efectes especials _____ *Alien* són genials, però em van agradar més els _____ *El retorn del Jedi*.
- i. M'he comprat _____ últim disc _____ Els Pets i m'agrada tant com l'anterior.

2. VOCALISME: A/E, O/U

2.1. Completa amb *a* o *e* els espais en blanc de les frases següents.

- a. Ell recorr... la sentència... p...rquè diu que no és l'...ss...ssí de l'...mbaixador d'Aten...s.
- b. Var...n ...t...mptar contr... ...l s...rgent i ...l van abatr... a trets.
- c. L'Estev... b...r...n... ass...gut a la b...r...n... ...nyorant ...l viatg... a l'Amazon...s.
- d. Eli...s! Corr..., vin..., obr... l'aixeta i ompl... l'ampolla.
- e. Aquest f...rr...ter va tr... ballar a P...r...lada m...r...v...llosament bé.
- f. La paella estava at...p...ïda de gamb...s i d'...scam...rlans de Sant Carl...s.
- g. La pobr... Cat...rina er... una noia jov..., cult... i alegr...
- h. Aquest vepr... m'he b...llugat tant que he p...rduet l...s arr...cad...s que em va r...galar aquell ...ix...lebrat.

2.2. Completa amb *o* o *u* els espais en blanc de les frases que hi ha a continuació.

- a. El còns...l de R...mania no v...lia av...rrir-se.
- b. Amb el seu s...port p...dria ...btenir el tít...l de v...lcanòleg.
- c. Van menjar b...tifarra, un ass...rtiment d'emb...tits i t...rrons.
- d. El j...glar va regalar un r...bí a la princesa de l'Emp...rdà.
- e. En els b...rdells d'H...ngria hi va gent sense escr...p...ls.
- f. L'escàndol del Pere R...ssinyol no va s...rtir al b...tletí.

2.3. Escriu en els buits *a* o bé *e*, tenint en compte les normes de derivació i les excepcions.

- a. ...mpúries és un indret m...ravellós i respl...ndent.
- b. Es troba des...mparat i molt ...nyorat en aquell país.
- c. Té un aire ...feminat i un caràcter m...l...nconiós.
- d. En un r...có del Canigó hi ha el mon...stir de Cuixà.
- e. L'eb...nist... f...rà s...nefes al moble abans d'env...rnissar-lo.
- f. D...vant de la greu situació, els tr...balladors f...ran una ass...mblea.

- g. No hi haurà concert d'orgu..., ja que s'ha av...riat.
- h. L'excomte està r...ncorós des del dia que li arr...b...ssaren els privilegis.
- i. No esperava que tr...gués un insuficient en aquella ...valuació.

2.4. Omple els buits amb una o bé una u.

- a. Els reflex...s d'aquell foc...s enll...ernen molt.
- b. Quan v...lgueu, us explic... com es rem...nta aquella m...ntanya.
- c. No p...dreu s...p...rtar tants graus sota zer...
- d. Van menjar b...tifarra i emb...tits, i per potres, t...rrons.
- e. El tit...lar de la càtedra tenia el tít...l de doctor.
- f. La conc...rrència j...venil a l'atene... era notable.
- g. El capít...l que du per tít...l "El v...lcanisme d'Olot" no se't farà gens av...rrit.

3. CONSONANTISME

3.1. Completeu els mots següents amb la grafia adient i escriviu a sota el signe fonètic corresponent.

- a. La se...mana de ca... d'any va ocórrer un fe... estrany.
- b. A San... Adrià, hi viu un reveren... que té cen... anys.
- c. Enguany aquell a...leta ha anat cada dissa...te al fu...bol.
- d. Li han imposat un càsti... sever perquè ha a...quirit coe...s i petar...s.
- e. El Ricar... ha trobat el clu... tanca... .
- f. Tinc un du...te d'ari...mètica.

3.2. Completa els espais buits amb les lletres *b, d, g, p, t, c*.

- a. Tin... molta se..., però aquest líqui... em fa fàsti... .
- b. No enten... l'a...titu... dels que viuen al su... .
- c. Aquell biòle... semblava tími... i covar... però la seva a...sència ha deixat un bui... profund... .
- d. El fill pròdi... va rebre un càsti... insi...nifica... .
- e. Dissa...te, a les se..., si...naré l'au...ment de sou pel nou càrre... .
- f. La pare... que dona al vessan... nor... de la muntanya necessita algun reto... .
- g. A...quiriu a bon preu coe...s i petar...s per a la reve...lla de San... Joan.
- h. Els àne...s neden i es ca...bussen tranquil·lame... .

3.4. Omple els buits amb les lletres p, t, c, o b, d, g.

- a. Ha senti... un soroll agu..., molt for... .
- b. El re... cordialment, amb un càli... somriure.
- c. No sa... pas la se... que passarà al deser... .
- d. Aquell lla... està glaça... tot l'hivern.
- e. Cal anar més ràpi..., si no, farem tar... .
- f. Provin... d'una zona de clima humi... i on fa molt de fre... .
- g. Tin... molta se...; em refrescaré menjant uns quants presse...s.
- h. Fa fàsti... el líquid... que sur... de l'interior d'aquests tu...s tan ròne...s.
- i. Té una caràcter tími..., però gens feréste... .
- j. No enten... com has accepta... aquest encàrre... .
- k. El su... d'aquell país és càli..., però el nor... és gela... .

3.5. Afegiu s, ss o c segons correspongui.

S'a...abentà de l'a...a...inat una tarda gri...a quan pa...ejava per ...arago...a. Al vespre ho va sentir a la televi...ió i l'endemà, tot buscant el re...ultat de les trave...es, va llegir, per curio...itat, la crònica de succe...os. Era un cas intere...ant. La víctima era un agent d'a...egurances. La seva espo...a es po...ava molt nervio...a perquè era molt po...e...iva i ell sempre era fora de ca...a. Portaven una vida luxo...a i tenien moltes despe...es, ne...e...itaven molts diners. Ella, ara, rebria moltes pe...etes d'una pòli...a i això la feia sospito...a. Les investiga...ions de la policia van sotmetre la dona a una pre...ió exce...iva i estava ob...e...ionada, de...itjava que tot es re...olgués ben de pre...a. Un botó de la cami...a trobat a la bo...a d'una suï...a ro...a va ser la solució.

Aquests ca...os són molt de...agradables, va dir el comi...ari: una co...a així serà de...astro...a per a aquella mestre...a de ca...a ambiciosa, i l'altra, pobra mo...a, ha fet una bestie...a i ha destro...at la seva vida per culpa d'una pa...ió amorosa. I va mo...egar la sal...itxa amb mosta...a i va fer un glop de cerve...a. Feia me...os que no ...opava a ca...a amb la Tere...a.

3.6. Ompliu, si cal, els espais buits amb les grafies adequades.

- a. L'Igna...i ha pres la de...i...ió d'anar a la diò...e...i... .
- b. Di...ortadament la Su...anna és a Bru...el·les a fer la te...i... .
- c. Pre...ionen l'abade...a del monestir perquè denun...ïï el pre...umptre agre...or .

- d. Pre...ent que fins al de...embre no farem el viatge amb el tran...atlàntic a...iàtic.
- e. Tinc la impre...ió que la comi...ió es va di...oldre per culpa del capatà... .
- g. Po...a a la ca...ola una mica de ...afrà, mosta...a i ...ofre .
- h. És e...trany que el ...entinella sigui tan preten...iós.
- i. No eren uns mo...os qual...evol com els que van venir de l'e...tranger.

3.7. Omple els espais buits amb *x, ix, tx, ig, tj, tg, j* o *g*, segons convingui.

- a. Enmi... de l'assa... va... tenir un mare... molt fort.
- b. Quan era d'estiue... a la Garro...a va comprar unes culleres de bo... .
- c. En ...eroni quan va de via...e sempre via...a amb avió.
- d. L'ob...ectiu d'aquest pro...ecte és saber la mi...ana d'edat de la ...ent que ve al ...
imnàs.
- e. Hi ha hagut un saque... a la ma...estuosa catedral de Bru...es.
- f. Els me...icans han fet un sonde... per saber què pensa la ...ent de l'e...ample de la
ciutat.
- g. La disbau...a de la qui...alla va fer cré...er l'enu... dels ...esuïtes.
- h. Esbrinar què desi...a un bo... és com resoldre un ...eroglífic.

3.8. Omple els buits amb *m, n* o *mp*.

- a. Un co...tador electrònic co...ta el temps amb una gran precisió
- b. La ciutat de Barcelona té el nom de ciutat co...tal perquè era on residien els co...tes
reis catalans.
- c. Co...tar una història és explicar-la
- d. Els assassins van deixar empre...tes digintals pertot arreu.
- e. Hi ha una exposició de pre...ses antigues
- f. L'acte d'investidura fou molt su...tuós.
- g. Aquell noi ha quedat exe...t de fer el servei militar
- h. S'estableix una exe...ció en el pagament d'impostos en cas de mort.
- i. No caiguis en la te...tació de menjar dolços que t'engreixaràs
- j. A l'exposició es poden veure uns tra...vies antics molt ben conservats.
- k. Tingues en co...te que a l'hora de passar co...tes cal anar amb molt de co...te de no
equivocar-se
- l. En aquella època es produïen molts ate...tats.
- m. Tots els sí...tomes assenyalen una millora de la situació econòmica
- n. Era un individu presu...tuós i malcarat
- o. Co...tat i debatut no hi ha més a co...tar.

3.9. Escriu en els punts suspensius g o gg, d o dd, m o mm, n o nn.

- L'acció d'afegir o agregar una cosa s'anomena "a...ició".
- Fer una insinuació a algú és su...erir-li alguna cosa.
- Un període de dos anys s'anomena bie...i.
- Cal revisar totes les co...exions elèctriques.
- Podia escollir entre una àmplia ga...a de colors.
- La recopilació de totes les parts d'una ciència s'anomena su...a.
- Una persona fortament inclinada al consum d'un producte és un a...icte.
- Les raons a...uïdes per la part contrària no eren gens convincents.

3.10. Completa els buits de les frases següents amb l o ll.

- L'i...ustre conferenciant va fer una a...usió a aquest tema.
- El conductor, que sortí i...ès, e...udí tota responsabilitat.
- Han insta...at uns satè...its bè...ics a l'espai este...ar.
- Els subreto...ats de la pe...ícula eren del tot i...egibles.
- Hi ha un mi...er de so...icituds d'anu...ació de matrimoni.
- Va actuar en tot moment amb molta inte...igència i tranqui...itat.
- El mi...enari es va ce...ebrar amb tota so...emnitat.

3.11. Ompliu, si cal, els espais buis del text següent amb la grafia o les grafies que hi faltin.

En Daniel Serrallonga, més gran que nosaltres, de ___ia tenir llavors uns vint-i-cinc anys; però, descolorit, xuclat de cara, amb barba espe___a, arr___nada i d'un roig pebr___ i sal com els cabells que duia també molt curts, semblava tenir-ne més. Els seus ulls, rodons i de nina gris___, a penes visible a través del vidre gruixut d'aquells quevedos d'or pere___ement esten___llats en la part alta de son nas cant___llut, obert d'aletes i bon xic tor___at cap a l'esquerr___, convidaven a afegir-li anys, o a fer-lo almenys, d'eda___ indefinible, per la falta d'esclat de j___venesa i sobr___tot de tristor malalti___a que els caracteritzaven. Tenia el cap gros, de front bombat i curt, les celles borro___es, i, en escoltar o rumiar amb els ulls girats en blanc i la nina ___sbarriada, la ___ena frontal i l'arruga de les entre___elles se li inflaven i encenien com per so___tada congestió. Era alt i esprima___adot, vestia amb des___uit, i es distingia, sobretot, pel mal gust de les seves cor___ates. (Narcís Oller, *La bogeria*)

4. PUNTUACIÓ

1. En copiar els paràgrafs següents ens hem oblidat els signes de puntuació. ¿Us imagineu com devien estar puntuats a l'original?

a) M'havien prohibit jugar al carrer perquè això era cosa de nens ordinaris i maleducats l'Eixample als anys de la postguerra era un barri de senyors que maldaven per mantenir-se incommovibles davant el canvi de les coses i el temps els fills dels senyors de l'Eixample havien fugit cap a la part alta de Barcelona on hi havia dues cambres de bany escala de servei i algunes habitacions duïen nom anglès *ball office living* a l'Eixample s'hi van quedar els professionals els qui saberen surar després de la guerra alguns rendistes i les vídues dels antics fabricants del tèxtil moltes d'aquestes senyores van haver de sobreviure i encara ho fan amb vitalicis més aviat rònecs les butxaques escurades però el senyoriu fins al canyet era un barri ple de senyores Miralpeix un dels personatges que més estimo i que no hi ha manera que se'm mori potser perquè el senyoriu encara que vagi canviant de llenguatge i de formes és etern. (Montserrat Roig, *Digues que m'estima encara que sigut mentida*)

b) Quina vergonya Senyor Déu meu quina vergonya barbotejava escandalitzat el capellà a on s'és vist un sacrilegi semblant tenir a l'ermita a la mateixa ermita a l'altra part de l'esglesieta a quatre passes de la Mare de Déu a una mala pècora com aquella que és la damnació dels homes la perdició de les ànimes (Raimon Casellas, *Els sots feréstecs*)

c) Carles Sagues i Massó agafà un tren per anar a Calais i seguir després a Londres havia arribat a París el dia 25 perquè desitjava passar unes dies amb els seus amics i entre parents els Fiennes de Neuville que tant els havien ajudat durant la guerra civil quan es van refugiar a França pensava passar el cap de setmana al petit *château* que tenien a la Turena però es va trobar que el pare en Víctor i els seus dos fills en Charles i en Maurice eren a París perquè una gran notícia havia trasbalsat la capital francesa no era altra que la mort del mariscal Pétain presoner des de feia uns anys a l'illa de Yeu (Nèstor Lujan, *Els fantasmes del Trianon*).

2. Alguns signes de puntuació d'aquest text han estat manipulats. Corregiu-los:

Estimat amic.

Quina sorpresa que tindràs segurament en rebre aquesta lletra! Després de tants mesos de no dir-te res, si alguna vegada has pensat en mi deus haver-te fet què sé jo quina mena de castells en l'aire! Ja ho veus sóc el mateix de sempre una mica més lluny; però amb la mateixa simpatia per aquells que estimo. No voldria, ara, solament invocar la teva bondat per trobar indulgència estic segur que quan sabràs els motius pels quals la nostra vella amistat, podia semblar estroncar-se, no solament et sentiràs indulgent, sinó que no voldràs les meves excuses. I per això com una mena d'examen de consciència, amb una sinceritat que pot fer-me un graó bé en uns moments en què encara no sé trobar el que hi ha de veritat entorn meu, et prego, que em deixis expansionar i sobretot, que no em jutgis malament, per la qual cosa t'he de recomanar, que et posis al meu lloc, especialment en els moments que produïren el que pot semblar la meva feblesa, però que jo no sabia qualificar d'aquesta manera. Francesc Trabal, *Judita*)

3. Aquest text que teniu a continuació és gairebé il·legible. La versió original, de Josep Maria Espinàs, és clara i entenedora perquè està puntuada i dividida en paràgrafs. Intenteu deixar el text tal com l'autor el va escriure: distribuïu les idees en paràgrafs i puntueu adequadament. Tingueu en compte que no hi ha una única manera de puntuar i, per tant, pot ser que la vostra versió estigui ben puntuada tot i no coincidir amb l'original.

El duro

Al carrer hi havia una dona que es dedicava a demanar als vianants em pot donar un duro per favor realment demanar un duro avui dia és gairebé no demanar res si ho considerem des del punt de vista material potser perquè tothom es pot despendre de cinc pessetes la petició té un altre sentit i no es pot dir que sigui insignificant es demana *atenció* a les paraules del desconegut *interès* per la persona i una possible *solidaritat* a més d'adreçar-se als vianants la dona també entra a les botigues i demana el duro a la venedora i a les clientes que hi siguin el percentatge d'èxit és molt alt com que un duro és tan poca cosa la pidolaire no se sent obligada a aclarir per què el vol el duro ni la persona interpel·lada pot demanar-li explicacions és un joc molt més net que l'habitual de demanar cent pessetes per agafar un tren o d'altres arguments de dubtosa veracitat la proposta també és interessant per la seva concreció demana un duro just i pelat no em poc donar *alguna cosa* per ajudar-me quan la petició és concreta em sembla que és més fàcil obtenir una resposta a vegades algú em telefona i em diu m'agradaria passar un moment a veure'l per parlar-li d'un tema amb aquesta possible variant per parlar-li d'una cosa que el pot interessar normalment és clar es tracta d'una cosa que interessa el desconegut que em telefona però el que menys m'estimula és aquesta vaguetat no sempre aconseguixo que compregui que no sols és més correcte sinó sobretot més

pràctic que precisi una mica més de què vol parlar per evitar que tots dos perdem el temps no sigui que com m'ha passat algú cregui que jo tinc coneixements d'heràldica catalana o que tingui cap mena de decisió sobre les cartes que es publiquen a la bústia d'aquest diari en la redacció del qual d'altra banda no hi sóc mai per això em sembla que la petició del duro modesta però especialment tan exacta és tan hàbil i dona un resultat excel·lent és bàsic que no hi hagi cap raonament perquè així l'intercanvi petició-duro és estrictament funcional no es defineix com a caritat no cal que et preocupis de si fas un bé o si de t'enganyen et limites a participar-hi si vols amb un gest absolutament gratuït i anecdòtic després d'haver viscut aquest fet m'he preguntat per què en el món de les botigues hi ha dues tendències marcades i oposades les que posen a l'aparador els preus de venda de tots els articles i les que no en posen cap suposo que els partidaris de cada una d'aquestes actituds tenen els seus arguments posar el preu és donar una informació que pot ser estimulante o desanimadora no posar-lo deu fer entrar certa gent que confia que ho podrà comprar o simplement curiosa i segurament fa que d'altres imaginin uns preus que no són al seu abast i passen de llarg a les botigues dels polítics cada vegada es concreta menys ens demanen el vot i això sí que és tan concret com el duro que demana la dona del meu barri però no ens diuen per a fer quina cosa el necessiten perquè proposar-nos la modernització o el progrés o el benestar no és proposar-nos cap política determinada de govern o d'administració a vegades penso que si algun partit concretés exactament què pensa fer amb les pensions o amb els problemes dels disminuïts psíquics o amb les drogues o amb el control alimentari la sorpresa i l'èxit serien enormes però probablement no és polític vostè doni'm el duro i no s'hi capfiqui. (Josep Maria Espinàs, *Avui*, 8 de maig de 1986)

4. Restabliu les majúscules, la puntuació i les cursives d'aquesta notícia (text manipulat extret de la portada del diari *Avui*, 15-5-94).

Pistes:

- a. el text original té, a part del titular i dos subtítols, cinc paràgrafs;
- b. els paràgrafs 3 i 5 estan formats per dues frases, separades per un punt i seguit;
- c. la resta de paràgrafs només tenen una frase;
- d. el Barça va guanyar per 5 a 2 el Sevilla al Camp Nou;
- e. el Deportivo de la Corunya va empatar 0 a 0 al seu camp (Riazor) amb el València i va fallar un penal a l'últim minut del partit.

Un superbarça fa el miracle l'empat del valència a riazor permet el quart títol blaugrana seguit el barcelona apoteòsic goleja 5 a 2 el sevilla i stòitxkov fa dos grans gols el barcelona va guanyar ahir el seu quart títol consecutiu de lliga en una jornada d'emoció indescriptible i final de fantasia el valència va aconseguir empatar a zero al camp del deportivo riazor mentre un barcelona fastuós golejava per 5 a 2 el sevilla empatava a punts amb l'equip gallec i aconseguia el títol per als blaugrana per millor *goal average* es dona la circumstància que el sevilla es va avançar en dues ocasions en el marcador tanmateix la reacció del barcelona amb un stòitxkov pletòric un laudrup brillant i un romario que va fer el seu gol número 30 promès va donar la volta al partit a

pocs segons del final del temps reglamentari l'àrbitre va assenyalar un penal a favor del dèpor que djukic va llançar a les mans del porter valencianista així que l'àrbitre va marcar la fi del partit milers d'aficionats van envair la rambla cridant mendoza el que no boti mentrestant a riazor molts seguidors del deportivo ploraven la pèrdua d'una lliga que ja creien seva abans del partit.

5. Col·loqueu les majúscules, els signes de puntuació i les cursives que calgui a les frases que teniu a continuació.

- a. si vas a los angeles, no deixis de visitar Hollywood ni les platges de la ciutat (malibú santa monica) on els boys exhibeixen la seva musculatura.
- b. tintín l'intrèpid repòrter amb tupé i pantalons de golf ha esdevingut un heroi del còmic des que va aparèixer per primera vegada a les pàgines de le petit vingtième.
- c. els joves de sarajevo han dit traurem forces d'allà on sigui per tornar a construir la nostra ciutat.
- d. euríganeia (anant-se'n amb eurídice): aquesta ciutat de discòrdies! Dos germans es disputaven la corona germans de pare i de mare i tots els nostres varen morir a causa dels qui es disputaven la corona de la ciutat les dues dones surten etèocles aquesta veu em fa estremir antigona té raó si no ordeneu la pau què volies etèocles has vist polinices antigona sí etèocles és un crim contra la ciutat antigona què és la vostra guerra etèocles has parlat amb el meu enemic antigona he parlat amb el meu germà.
(Salvador Espriu, *Antígona*)

6. En tots aquests paràgrafs hi ha fragments que han d'anar o bé en cursiva o bé entre cometes. Trieu una de les dues solucions.

- a. És vital que s'entengui que a Libèria no pot haver-hi cap govern mentre la guerrilla mantingui la seva rebel·lió, va afirmar Charles Taylor.
- b. El 1914, Josep Maria de Sagarra seleccionà tot el que havia escrit i compongué el Primer llibre de poemes. Sobre aquesta obra va dir Marca el camí inicial de la meva poesia, del qual no m'he allunyat tant com sembla.
- c. Entre les pel·lícules que ha protagonitzat Katharine Hepburn podem trobar Històries de Filadèlfia, Endevina qui ve a sopar i La reina d'Àfrica.
- d. Àngel Sau ha publicat al diari Avui un article sobre la immigració titulat No se'n volen anar.

e.

—Des que ha tornat de París, en Quim està insuportable!

—Sí, sempre diu aquí no feu les coses comme il faut. Encara n'heu d'aprendre molt.

7. En aquests textos que teniu a continuació no hi ha cap majúscula. Esmeneu-los.

- a. gràcia, passeig de avinguda que travessa l'eixample de barcelona, des de la plaça de catalunya al carrer gran de gràcia; és un eix del centre comercial i de negocis de la ciutat, inaugurat el 1827 pel capità general marquès de campo sagrado (les obres havien estat iniciades el 1820), fou construït damunt una riera, al camí de barcelona a gràcia, que seguia l'antiga via romana a sant cugat pel coll serola.
- b. el vicepresident del consell general del poder judicial (cgpj), josé luis manzanares, va advertir ahir al nou govern central que pel que fa al cas gal ha de tenir en compte que «les lleis són les mateixes que fa dos mesos» i que és necessari arribar «fins al final», perquè a aquest grup terrorista se li imputen més de vint morts, «la impunitat del poder no és, precisament, un traç gaire coincident amb un estat de dret», va remarcar.

8. En totes aquestes frases apareixen quantitats representades amb xifres aràbigues. N'hi ha algunes que s'haurien d'escriure amb lletres o amb xifres romanes. Esmeneu-les.

- a. A la sala d'actes hi caben 154 persones justes.
- b. Alfons 10è va escriure les *Cantigas de Santa Maria*.
- c. Aquesta camisa m'ha costat 12.995 pessetes.
- d. Al Cercle Cultural fan una conferència sobre la Catalunya del segle 21.
- e. Per 4 gotes que cauen... no cal que t'espantis.

9. En totes aquestes frases hi ha citacions textuais. Afegiu-hi cometes (tingueu en compte els signes de puntuació).

- a. El director de l'obra de teatre va qualificar l'estrena de magnífica i de sublim.
- b. El líder sindicalista va afegir: Lluitarem fins al final pels nostres interessos.
- c. El seu primer llibre va ser qualificat d'interessant, d'innovador i d'original.
- d. La cuinera que ha sortit a la televisió ha dit que, per fer el pastís, calia molta il·lusió, moltes ganes i molta traça, i no sé quantes coses més.
- e. M'has dit exactament que sóc poc hàbil?

10. ESTIL

1. Aquestes frases que teniu a continuació són massa llargues, pràcticament il·legibles. Netegeu els incisos que considereu sobrers i reescriuiu-les de manera que siguin més clares.

a. Que el davanter centre sigui, o no, titular a la final de la Copa d'Europa depèn, únicament, de l'entrenador, i, per tant, no és una decisió que, pel seu compte, pugui prendre el jugador.

b. Amb l'entrada d'una nova onada d'aire fred a Europa, els alemanys, acostumats a les temperatures baixes, previnguts contra el fred i la neu, s'han fet creus que, en altres països europeus, com França, Itàlia o Espanya, els seus habitants, no tan acostumats com ells al fred, hagin pres fortes mesures de prevenció dels accidents, sobretot a les carreteres que tenen facilitat per gelar-se.

c. A pocs quilòmetres d'Olot, la capital de la Garrotxa, hi ha la Fageda d'en Jordà, un lloc que convida a passejar-hi i al qual, Joan Maragall, el poeta modernista nascut el 1860, conegut també per altres poemes, com *La vaca cega* o *La sardana*, li va dedicar un poema que la defineix perfectament.

d. Al barri vell de la ciutat, just al costat de l'església, han construït un nou centre comercial, amb moltes botigues, però que, fins al moment, no és del gust dels veïns perquè, diuen, perjudicarà els petits comerciants del barri.

2. Heu escrit una ressenya per a la caràtula de la pel·lícula *Casablanca*, però hi ha alguns defectes d'estil. Milloreu-la.

Casablanca

La pel·lícula *Casablanca*, interpretada per Humphrey Bogart i Ingrid Bergman, dues de les estrelles més brillants del Hollywood del moments, i dirigida per Michael Curtiz l'any 1942, ens situa a Casablanca a principis de la Segona Guerra Mundial.

Un aventurer americà, que es nomena Rick, ostenta la regència d'un local que és el punt de trobada d'agents secrets, d'homes de negocis que s'han enriquit al mercat negre i de gent que esperen l'assoliment de documentació falsa per poder fer una fugida de les urpes dels nazis.

En aquest ambient d'estranya gent a la qual tot li surt malament, Rick es retrobarà amb una dama a qui no veia des que es van haver de separar en el moment en el qual les tropes alemanyes van entrar a París. A partir d'aquest moment, Rick ha de posar en marxa la seva influència per ajudar la dona, encara que tot plegat vagi en contra dels seus interessos.

La pel·lícula, a banda del seu argument, és famosa per una sèrie d'elements que han fet una contribució a fer de la pel·lícula un mite: la banda sonora de Max Steiner, que inclou la peça *As time goes by* o bé frases que quedaran lligades a la pel·lícula per a la posteritat, com ara *Sempre ens quedarà París* o bé *Torna-la a tocar, Sam*.

Casablanca va representar molt més que un simple melodrama romàntic i va superar de llarg les expectatives que la Warner i el mateix director hi havien posat, fins a arribar a

esdevenir una pel·lícula de culte considerada una de les pel·lícules més guais de la història del cinema.

BLOC B: MORFOLOGIA NOMINAL

1. Passeu al singular els sintagmes nominals següents.

les tesis		les crisis	
els pantalons		els guants	
les anàlisis		els oasis	
els parèntesis		els tirants	
les otitis		els orangutans	
els paraigües		els atles	
els tobogans		els imants	

2. Completeu les sèries següents.

blau	blava	blaus	blaves
cuit			
	contigua		
		rics	
			rars
contemporani			
	seca		
		ambigus	
			bilbaïnes
blavenc			
	madura		
		valents	
			pansides
agre			
	còmoda		
		catalans	
			gegantines
llis			
	abundosa		

		bufons	
			magres
esclau			
	barata		
		exquisits	
			malaltisses
ros			

3. Corregiu les incorreccions dels sintagmes següents.

- a. la substància gris _____
- b. línies oblíquies _____
- c. parells o senassos _____
- d. grup mitxe _____
- e. una noia orfe _____
- f. informació diferenta _____
- g. homes perplexes _____
- h. accent circumflexe _____
- i. lliçó fàcil _____
- j. dona elegante _____
- k. mirall convexe _____
- l. situació anàlega _____
- m. treballadora feliça _____
- n. nois insubmissos _____
- o. persones savies _____
- p. aigua picanta _____
- q. nacions europeas _____
- r. eina útil _____
- s. causa comú _____
- t. persona cortès _____
- u. lluitadora valent _____
- v. fulls annexes _____
- w. idea abstracte _____
- x. filla obedienta _____
- y. xocolata espesa _____
- z. cigrons crusos _____

4. Passeu al femení les parts subratllades d'aquestes oracions.

- a. Després d'un atac a casa seva, dos nois queden orfes i són els únics testimonis de l'agressió.
- b. Un biòleg tranquil està molt enamorat de la seva esposa.
- c. Un audaç negociat vidu mor en un accident.
- d. Un prestigiós jutge manté la imatge de digne a casa i a la feina.
- e. Un rude detectiu s'ha d'associar amb un delinqüent comú per capturar uns traficants.

5. Feu concordar l'adjectiu amb els substantius que complementa.

- a. M'he comprat un bolígraf i un llapis *nous*
M'he comprat un bolígraf i una llibreta _____
M'he comprat una llibreta i un bolígraf _____
M'he comprat una llibreta i una goma d'esborrar _____
- b. Tenc un cotxe i un ciclomotor *veloços*
Tenc un cotxe i una bicicleta _____
Tenc una bicicleta i una moto _____
Tenc una moto i un cotxe _____

BLOC C: MORFOLOGIA VERBAL

1. Ompliu els espais buits amb la forma corresponent dels verbs indicats entre parèntesis.

- a. El metge m'ha dit que no _____ (pair) bé la lactosa.
- b. Val més que no t'ho _____ (rumiar) gaire i ho _____ (començar) a fer.
- c. Quan _____ (actuar), et vindré a veure.
- d. M'ha recomanat que _____ (estudiar) més, si _____ (voler) aprovar.
- e. No _____ (trepitjar) la gespa.
- f. Quan torneu de l'escola, jo us _____ (fer) el berenar.

- g. Jo _____ (poder) haver-hi anat, però no vaig gosar.
- h. De seguida que _____ (poder), acaba de fer això.
- i. Si _____ (trucar) més fort, potser ens sentiria.
- j. _____ (treure) aquests llibres d'aquí i després feu el que _____ (volar).

2. Ompliu les caselles amb les formes del gerundi, el participi i l'infinitiu que corresponguin.

	gerundi	participi	Infinitiu
<i>Absolc</i>			
<i>Riuré</i>			
<i>Viuria</i>			
<i>Puc</i>			
<i>Sé</i>			
<i>Fondrem</i>			
<i>Creixeu</i>			
<i>Interrompràs</i>			
<i>Queia</i>			
<i>Duré</i>			
<i>Deien</i>			
<i>Emetia</i>			
<i>Establiu</i>			
<i>Oferiren</i>			
<i>Volia</i>			
<i>Resoldria</i>			
<i>Venc</i>			
<i>Prenc</i>			
<i>Omplia</i>			

3. Ompliu els espais buits amb la forma adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis.

- a. El primer secretari ha _____ (admetre) que van cometre alguns errors seriosos, però no _____ (admetre) ni consentirà que els els _____ (fer) pagar.

- b. No emboliquem la troca, no _____ (confondre) les coses.
- c. Què pretenen _____ (difondre) aquests missatges?
- d. No crec que _____ (emetre) el partit per la tele.
- e. Quin equip s'emportarà i _____ (rebre) les ovacions del públic?
- f. Senyores i senyors, _____ (interrompre) l'emissió per problemes tècnics.
- g. Us he dit que no _____ (seure) aquí, que ho acaben de pintar.
- h. La impressora no funciona. No m'ha _____ (imprimir) res.
- i. Et faran fora si vas _____ (emetre) judicis de valor d'aquesta mena.

4. Completeu les oracions amb la forma verbal adequada dels verbs que hi ha entre parèntesis.

- a. Ara, a la zona dels Grans Llacs, potser hi està _____ (aparèixer) un camí d'esperança.
- b. Responia a cada objecció, _____ (ser) de la mena que _____ (ser).
- c. Si ens poguéu atacar, ja ho _____ (haver) fet avui.
- d. Si vull que ells em _____ (conèixer) i m'estimin, he de fer-ho.
- e. No havia _____ (saber) aprofitar-se'n.
- f. El vostre regiment ha _____ (complir) el seu deure noblement.
- g. No, no us en _____ (riure), nois. És molt seriós.
- h. Sóc molt primmirada, ho _____ (reconèixer).

5. Ompliu els buits amb les formes de les perífrasis d'obligació o de probabilitat adients.

- a. No sé què he fet avui! Ja són les tres i encara _____ al mercat.
- b. Crec que en Raül ja _____ ser camí de Tarragona.
- c. No _____ que s'amoïni, tot anirà bé.
- d. _____ explicar-me el que va passar ahir a la nit.
- e. _____ que em diguéssiu què espereu de nosaltres.

f. Manuel, _____ portar el gos a passejar.

6. Corregiu les frases que continguin un gerundi incorrecte.

- a. Caigué de l'autobús trencant-se les dues cames.
- b. Vaig veure en Carles anant al teatre.
- c. L'heroi va arribar al seu poble essent rebut per tots els veïns.
- d. Li escrivírem, contestant-nos de seguida.
- e. El veieren menjant-se una poma.
- f. Vam divertir-nos d'allò més ballant i cantant.
- g. El batle va cloure l'acte, marxant tothom cap a casa.
- h. Baixava les escales rient i saltant.

7. Completeu els buits amb la forma apropiada dels verbs *ser, estar o haver-hi*.

- a. La sopa _____ salada i la carn _____ poc feta.
- b. L'aigua d'aquella platja _____ neta i cristal·lina, però _____ gelada.
- c. Vam passar per davant del museu i vam veure que _____ tancat. Penjat a la porta _____ un rètol que deia que el museu _____ tancat a la tarda.
- d. Vaig _____ molt estona a l'escola, però quan vas trucar ja no hi _____.
- e. En aquella festa _____ tots els seus amics. Tothom _____ molt content de retrobar-se.
- f. La sala d'exposicions, que _____ al carrer d'Aribau, _____ oberta al públic tot el mes.
- g. D'aquí a mitja hora, en Pau ja _____ a Girona. Hi _____ dos dies.
- h. Va _____ tres hores a la sala d'operacions.

- i. —Que _____ en Lluís? _____ No, no hi _____. —Em podeu dir on _____, doncs? —Ara _____ a la Universitat. Hi _____ tot el matí.
- j. El quadre _____ penjat tort: redreça'l.
- k. La casa ja _____ acabada: només falta pintar-la.
- l. En Joan _____ un noi molt net, però avui va molt brut.
- m. Tots els presents _____ en contra d'aquesta proposta.
- n. Aquella casa no _____ a la venda, ja que forma part del patrimoni històric de la ciutat.
- o. La Neus _____ morena, de naturalesa. En canvi, ara _____ molt blanca.
- p. En Pere _____ un bona persona. La setmana passada va _____ malalt, però ara ja _____ bo.

8. En la recepta de cuina que teniu a continuació, hi falten els verbs. Ompliu els buits amb els verbs que cregueu més convenients. Podeu utilitzar els d'aquesta llista o d'altres: bullir, afegir, remenar, barrejar, treure, untar, abocar, posar, deixar, adornar.

Flam de xocolata

_____ la llet en un pot, _____-hi el cacau i _____-ho bé.

_____ amb mantega un motlle amb forma de corona, amb un forat al mig.

_____ en un bol els ous amb el sucre i _____-hi a poc a poc la llet bullida amb el cacau, que haureu deixat refredar.

_____ bé la preparació i _____-la en el motlle _____ la mescla al forn, al bany maria, durant 40 minuts, a 180 graus.

Un cop hagi passat aquest temps, _____ el flam del forn i _____-lo refredar en el mateix motlle.

Quan el flam ja sigui fred, _____-lo en una safata.

_____ -lo amb nata i ja l'haureu deixat a punt per servir.

BLOC D: MORFOLOGIA – DIVERSOS

1. Ompliu els buits amb els quantitatius següents (han d'aparèixer tots, com a mínim, una vegada): *prou, gaire, gens, bastant, molt, força, massa, res*. Afegiu-hi alguna preposició, si cal.

Benvolgut col·lega,

El motiu d'aquesta carta és comunicar-te un petit problema que tinc a la meua classe de 3r A i que espero que no s'agreugi.

Fins ara no he tingut _____ problemes i els que he tingut, com tu ja saps, els he solucionat de la millor manera possible. Tot plegat, coses de la canalla. Ara, però, hi ha un nen a classe que crec que ens durà _____ maldecaps. Tot seguit t'exposo el problema que m'angoixa perquè no sé com solucionar-lo.

Ja fa uns quants dies, potser ben bé un mes, un nen de classe va dir-me que li havia desaparegut l'estoig amb tots els llapis dins. Jo, evidentment, no hi vaig donar _____ importància perquè vaig atribuir el fet a un descuit com n'hi ha tants d'altres. Però em va estranyar, perquè es tracta d'un nen endreçat.

Doncs bé, a partir d'aquell moment hi va haver _____ desaparicions «miraculoses» i vaig començar a sospitar que no hi hagués algú que prengués objectes dels altres nens. Ja hi havia _____ estoigs perduts.

I ara t'explico el que m'angoixa de veritat. Darrerament, _____ nens m'han començat a dir que en Toni Mirabet i Baldrich és qui els pren els estoigs, en els quals, en algun cas, hi havia petites quantitats de diners.

Jo he intentat parlar amb en Toni, però ell em promet que no ha fet res i plora cada vegada que li pregunto si li passa _____. A més, si l'amenaço de parlar amb els seus pares, es posa histèric.

De veritat, Ramon, mai m'he trobat amb un cas igual i veig que no tenc _____ força per imposar-me i per resoldre-ho. M'agradaria que tu, que tens _____ experiència, m'ajudessis i em diguessis què he de fer. He de parlar amb els pares? Te l'envio a tu com a cap d'estudis? El faig anar a parlar amb el director? Jo ja no hi vull parlar més, perquè veig que no em fa _____ de cas.

2. Ompliu els buits de les frases següents amb *gens, res o cap*, segons convingui. Afegiu-hi alguna preposició, si cal:

- No tinc _____ ganes de veure't.
- No tinc _____ pa al congelador.
- Vols _____?
- Mai no et diré _____ que et pugui molestar.
- No tinc _____ amic que sigui com tu.
- El metge no li va receptar _____.
- La teva resposta no m'ha sabut _____ greu.
- No vull _____.
- No vull _____ vi.

j. No vull _____ taronja.

BLOC E: SINTAXI

1. PRONOMS FEBLES

1.1. Completeu les frases següents amb les combinacions binàries adients de pronoms febles segons la normativa:

- a. Els motoristes pretenien passar per l'illa de vianants, però un guàrdia urbà _____ va impedir.
- b. Els alumnes van presentar els projectes fora de termini, però el professor _____ va acceptar igualment.
- c. El jugador d'handbol diu que el seu contracte no és gaire bo, i espera que el club _____ millori enguany.
- d. El gerent del cinema assegura que a la sala hi caben cent espectadors, però l'inspector no està disposat a acceptar _____ més de vuitanta.
- e. Vaig escriure una postal per a les companyes de feina, però no em vaig recordar d'enviar _____.
- f. Es nota que heu estat de vacances: _____ veu més relaxats que mai.
- g. Mireu que brutes que dueu les mans! Renteu _____ al safareig.
- h. Ni el ministre ha presentat la dimissió ni el president del govern _____ ha demanat.
- i. Mentre vivia a Sud-àfrica va escriure cartes a tots els seus amics, però a nosaltres no va escriure _____ cap.
- j. M'han demanat el cotxe tot i que saben que no _____ vull deixar.

1.2. Completeu els buits amb el pronom o la combinació de pronoms adequada.

- a) Semblaven els teus cosins, però no _____ eren pas.
- b) Vull que sàpiga que ha passat la prova. _____ diràs?
- c) Deixi aquest paquet i nosaltres _____ guardarem.
- d) Volia que cedissin el pas a na Carme i a na Margalida, però no _____ van voler cedir.
- e) Fes una torrada a la nina i dóna _____.
- f) Trauràs el pastís de la gelera o no _____ trauràs?
- g) Si ens deixen el martell _____ tornarem tot seguit.
- h) Us demanaran les joies, però no _____ heu de deixar.
- i) Vols dir que aquestes són les millors cireres? No, no _____ pas.
- j) S'envien les castanyes per avió? Sí, _____ envien.
- k) Ha deixat la taronja sobre el marbre? Sí, _____ ha deixada.

- l) Vols idees? _____ acut una de molt bona.
- m) Volia comunicar tot això a na Maria i va telefonar _____.
- n) Ha fet més avanços als treballadors, però a partir d'ara no _____ farà més.
- o) Vol augmentar el sou als empleats, i vol augmentar _____ des d'avui mateix.
- p) Se'm coneix la taca al vestit. Si _____ rento amb aigua _____ coneixerà menys.
- q) Vés a comprar els raïms a la botiga i vés a comprar _____ de seguida.
- r) Pensava trobar na Maria a casa, però no _____ trobada.
- s) Na Marta ha pegat a en Pere. _____ ha pegat al cap.
- t) Va portar serpentines als nens. _____ va portar de diferents colors.
- u) Té el meló en fresc al pou, i _____ té des d'aquest matí.
- v) Si no té gavardina jo _____ deixaré una.

1.3. Ompliu els buits amb el pronom correcte en cada cas.

- a. Vaig enviar _____ (a ells) una carta.
- b. Vull dir _____ (a ella) que no se'n vagi.
- c. Vols gaire verdura? _____ vull poca.
- d. Dóna _____ una invitació (a ells).
- e. _____ diràs que no puc venir? (a ells).
- f. Compra _____ aquestes entrades (a elles).
- g. Fes _____ un petó (a ella).
- h. Dóna _____ records de part meva (a elles).
- i. El Lluís em va dir per sortir i vaig dir _____ que no.

1.4. Elimineu els pronoms que sobrin de les frases següents.

- a. T'ho vaig dir-t'ho més de mil vegades.
- b. Hi haurem d'anar-hi per Nadal i per Setmana Santa.
- c. Hi voldràs anar-hi amb nosaltres?
- d. Al restaurant El Racó, hi van celebrar-hi les bodes de plata.
- e. Ho va tenir-ho a les mans durant un instant.

1.5. Ompliu els buits de les oracions següents amb els pronoms febles que hi falten.

- a. Li van dir com es feia el problema i no _____ va entendre.

- b. Donava la mà als convidats i _____ saludava.
- c. Diuen que és molt intel·ligent però no _____ sembla pas.
- d. Ha donat la feina al seu ajudant, però no _____ confia gens.
- e. Segurament tindran plaça, però de moment no _____ tenen.
- f. Dels companys d'escola, només _____ van venir quatre.
- g. Volien pujar al cim del Canigó, però al final no van _____ arribar.
- h. Com que és tan innocent, tothom se _____ riu.
- i. Ell és molt tranquil i la seva dona també _____ sembla.
- j. La diferència és que tu vius neguitosament i jo no _____ vull viure.

1.6. Fixeu-vos que a les oracions següents un dels complements és un pronom feble. Torneu-les a escriure substituint l'altre complement per un pronom feble i combinant correctament els dos pronoms febles.

Vam portar-li la màquina de retratar.

Anava donant-li la medecina.

S'ha begut el licor.

Es menja el pa.

Va vendre's la cartera.

M'han canviat els discos.

Porta'ns el catàleg.

Va vendre't els llibres.

Ens donarà pa de pessic.

Ens va portar el gerro.

M'oferia la casa.

Expliqui'ns el que ha passat.

M'he copiat poesies.

Us partireu el pastís.

No cal que m'expliquis què ha passat.

Menja't les sopes!

1.7. Analitzeu els complements de les oracions següents i substituïu-los per pronoms febles.

a. Duc el dinar al pare. _____

b. Duus el dinar a les dones. _____

c. Torn els diners als amics. _____

d. Explic la comèdia a en Jordi. _____

e. Explicava la comèdia a les dones. _____

f. Deix les eines als operaris. _____

g. Donarem dolços a la Marina. _____

h. Don llibres als clients. _____

- i. Ha donat encàrrecs a les dependents. _____
- j. Donarem això a les turistes. _____
- k. Ahir donaves això a la Rut. _____
- l. En Pere duia flors a la padrina. _____
- m. El carter reparteix les cartes als frares. _____
- n. Tiraré aigua a les plantes. _____
- o. Regalarem caramels als nostres cosins. _____
- p. Diuen el que saben als seus companys. _____
- q. Duré els llibres als companys. _____
- r. Repartirem invitacions a les noies. _____
- s. Demanarem els horaris al conductor. _____
- t. La masovera tira blat als pollets. _____
- u. El nin dona el panet a l'elefant. _____
- v. Tornarem els paraigües als amics. _____
- w. Direm a la Maria que véngui. _____
- x. Li explicaràs això que has vist. _____

1.8. Analitzeu els complements d'aquestes oracions i substituïu-los per pronoms febles; fixe'u-vos que en algunes oracions ja hi ha complements que han estat substituïts per pronoms i que en alguns casos haureu de combinar tres pronoms febles.

- a. Penja l'abric a l'armari. _____
- b. Llançarem les pedres al barranc. _____
- c. Vam trobar els vostres amics al parc. _____
- d. Pots llegir el diari al tramvia. _____
- e. Deixau-me els treballs damunt la taula _____
- f. Espera 'l a la plaça. _____
- g. Cercam bolets al bosc. _____

- h. Em deix la cartera a casa. _____
- i. Va anar-se'n a la plaça del poble. _____
- j. Us desau els patins a l'armari. _____
- k. Em cau guix de la pissarra al cap. _____
- l. Va ficar-se el mocador a la butxaca. _____
- m. Llençau-la pel balcó. _____
- n. Pujau els llibres de la biblioteca. _____
- o. Treu-te la pols del vestit. _____
- p. Has posat els llibres als prestatges. _____
- q. Has tret els mocadors del calaix. _____
- r. Heu penjat les llonganisses al rebost? _____
- s. Han comprat llibres a Barcelona. _____
- t. Sortirem de casa a les nou. _____
- u. Van al despatx ràpidament. _____
- v. Posen copes a la taula. _____
- w. Posarem pa a la cistella. _____

1.9. Analitzeu els complements de les oracions següents i substituïu-los per pronoms febles, com en els exercicis anteriors.

- a. Es rentava amb sabó. _____
- b. L'hem convidada a la festa. _____
- c. Recordin-se de venir. _____
- d. Us vau comprometre a fer-ho. _____
- e. No us queixeu més d'aquest mal. _____
- f. De seguida m'he adonat de la seva pinta. _____
- g. Es van quedar estranyats. _____
- h. S'ha fet ric en un no res. _____

- i. S'ha tornat vermella de l'emoció. _____
- j. Tractaven el nin de lladre. _____
- k. Aquesta tinta es va tomant negra. _____
- l. Els vull ben nets. _____
- m. Hem de renunciar a algunes coses. _____
- n. Jo no viatjo gaire sovint amb autobús. _____
- o. Vam dur les alumnes al museu. _____
- p. Ell és alt; la seva mare també és alta. _____
- q. Uns brètols robaren l'abric a en Joan. _____
- r. Es va portar com una persona de seny. _____
- s. Vols uns quants llapis? _____
- t. Vam dir a en Lluís que vindríem d'hora. _____
- u. Estic molt content. _____
- v. Ja m'he fet gran. _____

1.10. Analitzeu els complements de les oracions següents i substituiu-los per pronoms febles. Són combinacions de tres pronoms.

- a. No us prengueu les coses tan a pit. _____
- b. No m'afegeixis pas aigua al vi. _____
- c. Deixa'm els llibres sota el llit. _____
- d. Vés a rentar-te la cara al lavabo. _____
- e. Guarda't pa a la motxilla. _____
- f. No et posis sucre al cafè. _____
- g. Volien beure-se-us tot el cava. _____
- h. T'has de fer mirar la vista. _____
- i. S'ha menjat la verdura sense sal. _____
- j. Escriu-me aquestes notes a màquina. _____

k. Es fan molts bolets en aquest bosc. _____

l. Se'l veia seriós. _____

1.11. Identifica els pronoms febles d'aquest fragment de Quim Monzó, analitza'ls i digues quin antecedent tenen (quin complement han substituït).

De cop, s'adona que la taula és encara buida. Tanta estona esperant-s'hi i cap cambrer no s'ha acostat encara a demanar-li què vol prendre. Això l'enfurisma. Com és possible que, en mitja hora que fa que és allà, cap cambrer no s'hagi dignat atansar-s'hi? Això el duu a fosques meditacions sobre la creixent ineficiència, petulància i mala educació dels treballadors que han de tractar amb el públic, sobretot els cambrers de bar. Alça el braç i mou la mà per cridar l'atenció del cambrer que serveix les taules. Però el cambrer és al petit taulell que dona a la cuina, amb la safata sota el braç, fent-la petar amb el que atén la barra. És inútil cridar, considera, perquè tots dos cambrers són dins, i no solament no sentirien res, sinó que cridar li sembla poc intel·ligent. A més, s'imagina les cares de la gent que hi ha a la terrassa —que sí que el sentirien—, mirant-lo. I aixecar-se per anar a dins del bar i demanar al cambrer que vingui a servir-lo li sembla fora mesura. Un cambrer ha de saber que el seu treball és atendre el públic, no pas esperar que el públic es prengui la molèstia de recordar-li-ho. [...]

Deu minuts i una discussió més tard, té al davant una copa de mançanilla que, ara que s'ho mira bé, no li ve gens de gust; de fet, l'únic que li ve de gust és anar-se'n. Ja són tres quarts i, doncs, l'elasticitat de l'hora de trobada arriba al màxim. ¿Per què ha de continuar esperant algú que no té la delicadesa de presentar-se a l'hora acordada, tant més que ha estat ella qui li ha trucat, i, doncs, és precisament ella qui té interès a parlar amb ell? Tanca els ulls i, amb un parell de glops, s'empassa el contingut de la copa. Quan torna a obrir els ulls, davant seu hi ha una preciositat. Que sigui tan guapa encara l'indigna més. Tan feliços com haurien pogut ser... La mira amb odi.

—Arribo just. ¿Una mica tard? Em sap greu. És que hi ha un trànsit atapeïdíssim —s'excusa la noia, amb un lleuger accent germànic—. ¿És vostè, el senyor Collell? Perquè si li estic deixant anar el rotllo i resulta que no l'és... (Quim Monzó, *L'illa de Maians*)

2. PRONOMS RELATIUS

2.1. Ompliu els buits amb totes les formes possibles dels pronoms relatius que hi falten.

- El president del tribunal va criticar els criteris _____ havia treballat el doctorand.
- No em vaig atrevir a dir-li res de tot allò _____ li volia parlar.
- Avui he vist la teva germana gran i ahir vaig veure _____ vaig conèixer l'any passat.

- d. És l'única persona de l'empresa _____ no han comunicat l'acomiadament.
- e. Els propietaris ja saben les conseqüències _____ s'hauran d'atenir si no compleixen els pactes.
- f. L'al·lota _____ pens tota l'estona no em fa gens de cas.
- g. Aquest és el diputat _____ parlàvem fa una estona.
- h. Per la vehemència _____ parlava semblava que tenia les idees molt clares.
- i. Na Marta és la nina _____ tothom pensa.
- j. Em va dir que era un barrut, _____ jo vaig respondre que no era pas veritat.
- k. Els ideals _____ es va sacrificar han desaparegut del món.
- l. Això sempre seran coses _____ no m'acostumaré mai.

2.2. Corregiu, si convé, aquestes frases.

- a. Viuen en un carrer molt estret que amb prou feines hi entra el sol.
- b. Heu de saber que aquesta terra on trepitgeu fou dominada pels romans.
- c. Ha entrat el mateix que no fa gaire en parlàvem.
- d. Ells voldran fer les paus: a què accedirem.
- e. Ell era el que menys podia fer-ho.
- f. Érem a la sala que les finestres donen al carrer.
- g. Vam trobar un refugi i hi vam fer nit.
- h. És la casa de què t'he parlat tantes vegades.
- i. Li faré una medecina que n'haurà de prendre una culleradeta cada dues hores.
- j. Tenia l'esperança de què vendria un altre dia.
- k. Tothom va accedir que ho fessin ells.
- l. Ara ha tornat el mestre, de qui tot el poble n'estava tan content.
- m. La classe que té les finestres obertes és calorosa.

2.3. Cerqueu solucions alternatives per a aquells relatius que estiguin mal utilitzats.

- a. El bolígraf amb el que escriu és d'or.
- b. Els que et vaig donar ahir eren els de veritat.
- c. Aquest és el llibre del que et vaig parlar.
- d. Els nens de la teva classe no es porten bé? Els que tinc jo no s'atreveixen a portar-se malament.
- e. El que t'he dit abans no ho diguis a ningú.

f. La casa en la que passen l'estiu està caient a trossos.

3. CONNECTORS

3.1. Seleccionau un dels elements que hi ha entre parèntesis.

M'havien delegat per assassinar (a/Ø) un funcionari i, (encara que/que) em vingués (de/a) repèl, (havia que/havia de) complir. (En/A) aquest món, si (només/no més) fèiem (lo/allò) que ens ve (a/de) gust ens estovariem. (A més/Per què), considero que (quant/quan) un home milita, ha d'èsser disciplinat i obedient. El funcionari em va rebre (desseguida/de seguida), (perquè/per què) li portava de part d'una amiga seva una carta. Figurava (què/que) li duia un paquet confidencial i, (a l'/en) asseure'm davant d'ell, a l'altra banda de la gran taula de ministre, vaig obrir la cartera de mà i en vaig treure la pistola (amb el/i el) silenciador posat. (Pere Calders, *Cròniques de la veritat oculta*)

3.2. Ídem.

El masover va convèncer-se (Ø/de) que jo havia d'èsser una criatura racional. Va parlar-me diverses vegades i jo vaig respondre-li (amb/en) veu ben alta i (en/amb) diferents llenguatges. Ell sovint acostava l'orella (a/d') unes dues iardes de mi; però tot era endebades, (per què/per a què/perquè) érem completament inintel·ligibles l'un (a/per a) l'altre. Després va trametre (a/Ø) els seus servents (a/Ø) el camp, i, traient-se el mocador (per/de) la butxaca, va doblegar-lo i va estendre'l (Ø/a) la seva mà esquerra, la qual va col·locar plana (a/en) terra (en/amb) el palmell (cap/cap a) amunt. Vaig confiar (en/de/amb) sortir-me'n si l'obeïa, i, vaig saltar (a/Ø/en) el mocador, amb la resta (a/de) el qual va embolcallar-me (per/per a) portar-me (en/a) casa seva. (A l'/en) arribar, va cridar (Ø/a) la seva dona. (Jonathan Swift, *Viatges de Gulliver*)

3.3. Esmeneu els errors que hi hagi.

- S'encarregaran de que les carreteres siguin netes.
- No treballa de pagès des de que va a la fàbrica.
- L'omissió de la gerència va ser el legalitzar les aturades.
- Diuen que el plorar de tant en tant és bo.
- De continuar les pluges, suspendran les festes de la Mercè.
- El Granollers va guanyar al Piera.
- Van localitzar al desaparegut a Montserrat.
- Els inspectors d'Hisenda sancionen els qui no fan la declaració de renda.

- i. Disposem d'un mes per representar l'obra.
- j. En Joan es va presentar per mosso d'esquadra.
- k. En aquesta fàbrica per als acabats fan servir un altre mètode.
- l. Preguem disculpin les molèsties.
- m. El neonazisme que diuen torna a venir és preocupant.
- n. No volen jugar? Doncs que no juguin.
- o. El jugador ha plegat doncs no s'entenia amb l'entrenador.

3.4. Triau un dels elements que hi ha entre parèntesis.

(Fins/Àdhuc) ara no existia cap diccionari etimològic català manual. Un bon manual de lexicologia útil (per/per a) lectors cultes.

(Pels/Per als) grecs, l'etimologia era la recerca del sentit veritable. L'especulació sobre les paraules (en/a) l'antigor va lligada no pas a una mentalitat històrica i científica, (sinó/si no) a un interpretació magicoreligiosa.

El hebreus ja demostren (a/en) la Bíblia interès (per/per a) aquests problemes interpretatius de la llengua, concretament (per al/pel) valor dels mots.

Els indis demostraren un gran interès (per/per a) l'estudi de la llengua i aprofundiren (amb/en/a) l'estructura de la gramàtica i el lèxic.

(Amb/En/A) la seva obra *De lingua latina*, Marc Terenci Varró dóna lloc preeminent (al/el) problema de la relació entre les paraules i les coses, (què/que) anomena (tant bé/també/ tan bé) etimologia, disciplina (què/que) esbrina (per què/ per a què/ perquè) les paraules són (que/què/ el que) són i d'on procedeixen, (hi/i) intenta de trobar les paraules originàries (en/amb) atenció particular (a/en) l'estudi dels significats. (En quant al/En quant el/ Quant al) coneixement de l'ètim o origen primer dels mots, Varró té (amb/en) compte quatre nivells.

(A/En) l'edat mitjana l'etimologia representa un aspecte particular de la cultura de l'època, té la semàntica i la retòrica (com/com a) fonament.

(Al/En el) període de l'humanisme, (fins/fins a) pràcticament (el/al) segle XVIII, (els/als) interessos lingüístics dels estudiosos se centren (sobre tot/sobretot) (a/en/amb) les llengües modernes.

3.5. Ompliu els buits de les frases següents amb la conjunció correcta de les dues que us oferim.

- Preguem _____ no distreguin el conductor (que/Ø).
- Hem canviat l'horari _____ el que teníem no ens anava gens bé (doncs/perquè).
- _____ m'has dit que segurament no vindries, no t'he esperat (Com/Com que).

4. DIVERSOS

4.1. Comproveu si en aquestes frases hi ha errors de concordança i digueu per què. Si alguna frase pot tenir més d'una solució, comenteu-la.

- El tètanus, una de les malalties més fàcil i econòmica de prevenir, continua matant 600.000 nounats i 50.000 mares cada any.
- Els principals avantatges del sistema cd-rom són la gran capacitat que tenen per emmagatzemar dades en un espai reduït, la facilitat amb què permeten accedir-hi, la possibilitat d'incorporar el material que tenen en memòria a altres documents i la interactivitat que permeten amb l'usuari.
- Una de les pel·lícules que més m'ha agradat de les que he vist últimament és *Belle de jour*.
- Hem d'adonar-nos i hem de pensar en els errors que hem comès.

4.2. Decidiu quins gerundis, dels que trobareu a continuació, estan utilitzats de manera correcta i quins no, segons la normativa:

- Vam estar estalviant molts anys aconseguint, per fi, comprar-nos el pis.
- Ens vam establir a Santa Perpètua posant-hi un bar al cap de dos anys i mig.
- Tot xerrant xerrant, ens van passar les penes.
- Es van conèixer treballant a l'escola.
- L'Ernest va començar la tesi el 1986 acabant-la al cap de quatre anys.
- Ens vam casar el 1956 tenint el Pau l'any següent.
- Es va cremar les dues mans tractant d'apagar un foc.

4.3. En totes les frases que hi ha a continuació el complement directe està introduït per una preposició. Hi ha cinc frases, però, que s'han de corregir perquè, segons la normativa, l'ús de la preposició hi és del tot incorrecte. Detecteu-les i corregiu-les.

- Vam anar a Hollywood i els vam veure a tots.
- Tots aquests fets et perjudiquen a tu.
- Estic nerviós perquè demà veuré a la Marta a casa teva.
- Al ministre de Justícia l'han posat entre l'espasa i la paret.
- S'estan pegant l'un a l'altre com dos desesperats.

- f. Els nens catalans han ajudat als nens de l'antiga Iugoslàvia.
- g. L'Assumpta, amb el seu caràcter, ha espantat als seus pretendents.
- h. Vaig veure a la Bette Davis a la pel·lícula *La lloba* i em va encantar.
- i. Estava tan enfadat que no va saludar a ningú quan va entrar.
- j. T'escoltaràs d'una vegada a la teva germana o no?

BLOC F: LÈXIC

1. Digueu a quina de les dues paraules correspon la definició que us donem.

- a. Receptacle de cartó, de llauna, de fusta, de vori..., de forma variable, més aviat petit: (capsa / caixa).
- b. Esquinçar lleugerament la pell amb una agulla o amb una punxa qualsevol: (esgarrapar / esgarrinxar).
- c. En l'encreuament de dues vies, angle format per dues façanes o parets d'un edifici: (cantonada / xamfrà).
- d. Que té un volum considerable: (gras / gros).
- e. Fer força per portar cap a si alguna cosa: (tirar / estirar).
- f. Lloc públic on es reuneixen els agents de canvi, on es negocien els valors admesos a cotització: (borsa / bossa).
- g. Text d'un autor que s'addueix en suport d'una opinió, d'una regla: (cita / citació).
- h. Sota el patronat del rei: (real / reial).

2. Completeu l'espai en blanc amb un dels dos mots que us donem a continuació, el que hi sigui més escaient.

- a. Deixeu almenys un parell de _____ (llesques / trossos) de pa.
- b. Duia un _____ (collaret / collar) de perles autèntiques.
- c. El seu germà fa tercer de _____ (medecina / medicina).
- d. Les gallines de la gàbia _____ (ponien / posaven) ous de dos rovells.
- e. Arribaran cap a les nou _____ (del vespre / de la nit).
- f. Deixa'm la tovallola perquè em pugui _____ (assecar / eixugar) les mans.
- g. La suor li baixava _____ (esquena / espatlla) _____ (avall / a baix) de tant tragar paquets damunt l' _____ (esquena / espatlla).
- h. La regidora no es va _____ (donar compte / adonar) que anava errada.

3. Digueu quina de les paraules de cada sèrie no és correcta en català.

- a. xupar, xuclar, llepar, xarrupar
- b. (estar) a l'aguait, a punt, a la que salta, atent
- c. estança, cambra, habitatge, estància
- d. fesomia, rostre, fesonomia, fisonomia
- e. gamberro, brut, brètol, trinxa
- f. gros, gordo, gras
- g. esquerdada, clivella, grieta, escletxa
- h. bromada, xauxa, guassa, plagasitat
- i. ranura, hendidura, fesa, tall
- j. patxorra, calma, flegma, indolència

4. Tria l'expressió més adequada de les dues que hi ha entre parèntesis.

- a. Tothom considerava excessiu el càstig que van (infligir / infringir) al presoner que va intentar escapar-se.
- b. Enguany la producció (mitja / mitjana) d'avellanes ha estat superior a la dels darrers anys.
- c. La Marta ja se n'ha anat, però m'ha dit que quan (estigui / sigui) a l'aeroport et telefonarà.
- d. Mentre pugui treballar, tant se me'n (dóna / fa) una feina com una altra.
- e. El paquet que has rebut és tan (gran / gros) que no l'he pogut ficar al teu armari.
- f. L'informe que em demanes no (és / està) ni al calaix ni a l'arxivador.
- g. Ahir al vespre van (donar / fer) la final de la Copa d'Europa per televisió.
- h. L'arribada de la calor repercuteix en el (tràfic / trànsit) de les carreteres de la costa.
- i. Has de fer servir un llenguatge prou senzill perquè el lector (mig / mitjà) el pugui entendre.
- j. Un important músic japonès s'ha encarregat de (compondre / compondre) la fanfara de la cerimònia del lliurament de premis.
- k. Aquest rumor està molt estès en els (medis / mitjans) periodístics del país.
- l. L'han (anomenat / nomenat) delegat del servei a Lleida.
- m. Amb aquest (planell / plànol) tan detallat serà difícil que ens perdem.
- n. He desat els clips en aquesta (caixa / caps) de llumins perquè no es perdin.
- o. He (assenyalat / senyalat) els documents que s'ha d'endur perquè els pugui reconèixer més fàcilment.
- p. Els avantatges obtinguts eren tan evidents que fins i tot el (mateix / propi) representant sindical de l'empresa ho va reconèixer.
- q. Vigila de no relliscar quan entris al taller: tot el terra és ple de (grassa / greix).

5. Completeu aquestes frases amb una de les dues paraules que hi ha entre parèntesis.

- a. Els representants dels sindicats han anunciat que els treballadors de la Seat faran _____ (un atur/una aturada) d'una hora.
- b. L'aparcament estava _____ (complert/complet) i al final vaig deixar el cotxe en doble fila.
- c. Ensenya'm els _____ (plànols/planells) del pis nou.
- d. Els concursants havien _____ (d'assenyalar/ de senyalar) amb una creu la resposta correcta.
- e. El cor és l' _____ (òrgan/orgue) que envia la sang a la resta del cos.
- f. Va assistir un gran _____ (número/nombre) de gent al concert.
- g. Ens vam trobar a les tres de _____ (el migdia / el capvespre).
- h. Han _____ (anomenat/nomenat) el meu germà president de l'associació.
- i. Jo faré la truita; _____ (mentre/mentrestant), tu pots preparar l'amanida.
- j. He de presentar una fotocòpia del DNI, tres fotografies recents i un certificat _____ (metge/mèdic).
- k. El _____ (propi/mateix) metge va reconèixer que havia estat un malentès.
- l. La companyia elèctrica va comunicar que tallaria _____ (el llum / la llum) de les 8 a les 10.
- m. Com que el professor parla molt baix, a les últimes files de l'aula no (escoltem/sentim) bé el que diu.
- n. L'empresa ha arribat a _____ (un enteniment/una entesa) amb els treballadors.

BLOC G: CORRECCIONS

1. En el text següent hi ha entre 23 i 33 incorreccions gramaticals, tant ortogràfiques com de sintaxi i lèxic. Mirau de corregir-ne tantes com pugueu.

L'exclusió que uns éssers humans poren patir per part d'altres, més poderosos o sensillament més numerosos que ells, no es un fenòmen nou. Tammateix, les relacions entre conjunts socials han estat moltes vegades güiades per la convicció que algùn dels mateixos era intrínsecament indesijable, el qual el feia mereixedor d'una descualificació global, sovint seguida de postergació, empait, inhabilitació, persecució i, en els casos més estremes, de extermini. A lo llarg dels segles, un número impossible de calcular d'individus han estat prejudjats, estigmatitzats, encalçats o castigats per causa no del que han fet, si no del que són. Les modalitats de inferiorització de les quals poden ser

víctimes les persones s'han demostrat ben variades i han arribat a aconseguir que els propis afectats acabin convençuts de la naturalitat del tracte que reben.

2. En aquest fragment hi ha entre 23 i 33 errades. Corregiu-les.

El racisme cultural és una forma força el·laborada de xenofobia. La xenofobia és refereix a les aptituds que fan que un grup humà sigui perseguit o objecte d'un tracte humillant per causa de la seva condició d'ajeno a una determinada comunitat o país. Un terme afí al de xenofobia és el de *alterofobia*, o rebuig de l'altra. El rebuig pot ser exercitat per ciutadans ordinaris, però també per la pròpia administració, per medi de l'actuació policial, sovint suportada per lleis espacials destinades a perseguir i deportar persones per al simple fet de ser considerades estrangeres. Per extensió, la xenofobia també s'aplica als que, sense ser estrangers, són, senzillament, rars, extranys, és a dir aquells els quals, al igual que als vinguts de fora, s'els aplica un principi denegatori —el de l'extranyetat— que percep com a una qualitat de l'altre lo que en realitat és un atribut que se l'hi assigna.

3. En el text següent hi ha entre 23 i 33 incorreccions gramaticals, tant ortogràfiques com de sintaxi i lèxic. Mirau de corregir-ne tantes com pugueu. Recordau que no s'ha de corregir l'estil del text i que només s'ha de modificar allò que no és correcte.

A la ciutat Nord-Americana de Port-Huron (Michigan), cap a mig segle XIX, es podia veure cada horabaixa a la senyora Nancy Elliot, antiga mestra, seguida al porxo de casa seva ensenyant el seu fill. El mestre del poble havia expulsat el jove Thomas Alva Edison de l'escola perquè, segons ell, careixia de tota aptitud i consegüentment intentar ensenyar-li res era perdre el temps.

L'intel·ligència del nin es despertà súbitament als nou anys quan la seva mare li proporcionà el llibre *Escola de Filosofia Natural* de l'ensagista Richard Green Parker. L'infant quedà fascinat pel món que descobrí en el llibre i en aquell moment va néixer la seva vocació: fer experiments.

Als dinou anys es traslladà a Nova York, on va treballar com tel·legrafista i introduí millores als aparats. La primera patent li fou otorgada l'any 1868 i dos anys més tard instal·là el seu primer gran laboratori.

El 18 d'octubre de 1878, després de molts fracassos, naixia la làmpara incandescendent utilitzable. Edison i el seu ajudant, Francis Upton, introduïren dins una ampolla de vidre, de la que havien extraït l'aire, un fil de cotó carbonitzat i doblegat. Tancaren

l'ampolla hermèticament i la conectaren a la corrent. La làmpada s'encenguè i, encara més important, després d'hores i més hores seguia encesa.

Edison desitjava demostrar que el seu invent serviria per a il·luminar una ciutat sencera. Per tal de cridar l'atenció, per la Nit Vella de 1880 penjà 50 llumetes a casa seva i ho anuncià als diaris de la ciutat. Centenars de persones encuriosides si acostaren a veure-ho. Dos anys més tard aconseguí el seu gran objectiu: havia creat la primera companyia elèctrica, amb la seva pròpia central.

A rel d'això, amb només trenta anys, Edison ja era l'americà més conegut arreu del món. Quan morí, amb més de vuitanta anys, era considerat el creador de les bases per a la revolució tecnològica i social en el modern món de l'electricitat.

4. Ídem.

El antropòleg pot veure-se atrapat en una contradicció difícil de salvar. D'una banda, per a la pròpia naturalesa comparativa de la seva disciplina, ha de veure tot lo que l'envolta i que es dins seu com al resultat continguent d'unes determinades coordinades socials, culturals i històriques, a les quals té que considerar com un punt més en la constelació de totes les que el ser humà ha conegut i coneixerà. Sab que tot lo que pot tenir per valuós o significatiu no ho era fa massa, i de segur que tampoc no heu serà en un futur gens llunyà, fins i tot per ell mateix. Per això està condemnat a pensar-ho tot en termes relatius i, per tant, a mantenir en la realitat que l'envolta unes relacions basades amb la negativitat, en el distanciament, sinó en el cinisme. Però, de l'altre banda, també és cert que, malgrat la inutilitat que atribueixi a les seves accions, pot sentir-se impel·lit a contribuir a la lluita per fer la seva societat una mica més amable, i fer-ho, a més, a partir precisament del seu saber. És a les hores, i per salvar els contra-sentits i les ironies del seu pensament, que ha de concluir que l'excepticisme no sempre ha d'implicar pasivitat.

5. Ídem.

Senyor Director,

Li agrairia publicàs aquest escrit a la secció de cartes al director del seu diari, doncs humildement crec que el tema que trat en ell potser interessant per a tots els lectors. Moltes gràcies per avançat.

Voldria explicar uns fets que van acontèixer i a l'hora expressar la meva queixa més enèrgica sobre una discriminació de la que he estat objecte darrerament.

Els fets no deixen de ser el resultat d'una situació que s'ha anat repetint durant els últims quatre anys en aquesta illa. Ja sé que n'hi ha molts problemes grevíssims al món que evidentament són objecte de reportatges als diaris i a la televisió, però pens que seria gaire important que la qüestió que jo vui exposar en aquest test tingués més presència als medis de comunicació.

Potser a vostès li pareixerà que en faig un gra massa, però consider que els ciutadans tenim que protestar sempre que les nostres reivindicacions siguin justes. Sinó, feim de marionetes manipulades pels poderosos, i no de ciutadans lliures. La teoria de que la democràcia significa anar a votar cada quatre anys i prou no té fonaments en un món en què cada dia hi ha més maneres d'estafar a la gent. Seguidament, doncs, vaig a relatar els aconteixements que han motivat aquesta carta.

6. Ídem.

Emplem la paraula viatjar per a moltes coses. N'hi ha viatges reals i n'hi ha virtuals, n'hi ha astrals i fins psicodèlics. Qualsevol utilització d'aqueix verb implica, però, una experiència. Pot ser estàs ben quiet, escoltant música, al sofà de la teva casa, però la teva ment viatgera està a Cuba. Casi podem dir que tens calor i una mà morena t'acarona els cabells. I... sí, estàs de viatge! De repent, una porta s'obre, entra ta mare i et manda anar a cercar pa. S'ha acabat el viatge i penses amb la persona morena que ha desaparegut del teu costat mentre et dirigeixes a la panaderia.

Si no saps què has de fer aquest estiu, el que vol dir que no has tengut massa temps de pensar-hi i que necessites unes bones vacances, et recomanem els viatges reals. La realització dels mateixos implica un cert esforç: has d'haver estalviat una mica, t'has d'informar, has de conviure amb uns amics uns quants dies... i això no sempre és fàcil, perquè la gent de vegades és un poc pesada. Però la recompensa és bona i nosaltres et recolzam des d'aquí. Et donaràs compte de que viatjar és viure. Quant surts de casa, et fa la sensació fantàstica de que t'han regalat una aventura. És una sensació que mai més podràs viure sense ella. No dubtis més: recorda aquell lloc que sempre t'ha fet ganes anar i repeteix-te: «Aquesta vegada sí! Aquesta vegada tenc ganes i aniré!»

7. Ídem.

Quan els ulls de les dones et fan sentir heroi, sap greu desenganyar-les. Em vaig convèncer de que seria impropï, i fins i tot imprudent, decepcionar-les. [...] O sigui que em vaig refugiar en un enigmàtic silenci que les va acabar d'esborrar les últimes dubtes.

Tres dones, un jardí i una equivocació providencial. La meva benefactora no ignorava en absolut les dificultats en que s'havia ficat. Estic segur de que durant la primera nit, mentre jo dormia a la cabana del fons del jardí, tombat sobre tres estores sobreposades, ella va patir el més tenaç dels insomnis, perquè així que va arribar l'alba em va fer cridar i em va demanar que em segués amb les cames crusades a la seva dreta. [...] Després, havent guardat uns minuts de silenci, es va posar de repent a descordar-se la brusa davant la meva atònita mirada. Em vaig posar vermell, i vaig desviar la vista, però ella em va fer apropar, estirant-me. Tenia els hombros i els pits nus. Per les paraules i per els gests vaig entendre que m'invitava a mamar. Les dues noies es rebotaven de riure per sota el nas, però la mare estava ben sèria. Vaig posar els llavis de la manera més púdica del món primer a la punta d'una mamella i després a l'altra, i vaig complir lo que em demanava. A les hores es va anar tapant, sense pressa, tot diguent amb un to solemníssim:

—Amb aquesta acció t'has convertit en fill meu.

Després, girant-se cap a les filles, els hi va anunciar que des d'aleshores viuria a aquella casa com germà seu. En aquells moments, la cerimònia em va semblar grotesca. Tanmateix, quan vaig tornar a recordar-me d'ella, vaig descobrir en ella tota la subtileza de l'Orient. [...] La presència d'un estranger, un home jove, al costat de les seves filles nit i dia, provocaria forçosament un dia o altre qualcun incident. La millor manera de superar la dificultat passava pel gest ritual de l'adopció simbòlica. Des d'aleshores, jo podia circular per la casa ben tranquil, dormir a la mateixa habitació i donar un petó a la front de les meves «germanes»; estàvem protegits i fortment amparats per la ficció de l'adopció.

8. El text que segueix conté entre 15 i 20 errades ortogràfiques, morfosintàctiques i/o d'adequació. Mirau d'esmenar-ne tantes com pugueu.

Un presumpte homicidi, el tercer en una setmana, s'ha descobert per la policia a Eivissa aquest dematí. Segons les hipòtesis que maneja la policia, aquest crimèn no està relacionat amb els dos anteriors, si no que podria tractar-se d'un cas aïslat. La víctima, un home de quaranta-un anys, de nacionalitat alemanya, ha estat trobada devers les set i mitja devora un camí veïnal que n'hi ha prop de Sant Antoni. S'ha determinat per l'estudi del forense que la mort s'ha produït, si fa no fa, tres hores abans de la troballa. En un primer moment, quant s'ha trobat el cos, s'ha pensat que era producte d'un accident de tràfic, pel que immediatament s'ha avisat a la Guàrdia Civil. Quan s'ha

descobert que el cos tenia tres trets de bala, un al pit, un al clatell i un altre al braç dret, el cas ha estat posat en mans de la policia judicial. Les primeres inspeccions, que continuaran durant els propers dies, han anat destinades a aclarir si la mort havia tengut lloc on havia estat trobat el cos o si el cadàver hi ha estat duit després de produir-se la mateixa. Per un altre costat, l'embaixadora alemanya a Madrid ha telefonat la família de la víctima per comunicar-l'hi el desgraciat aconteixement i anuncia de que comunicarà a la Delegació del Govern a Eivissa el destí de les despulles.

9. Ídem.

El consell insular de Mallorca promoverà la creació per a part dels ajuntaments de la illa de xarxes d'habitatges per joves amb règim d'alquiler als centres històrics dels pobles. La consellera de Cultura i Joventud del CIM, Maria Antònia Vadell, asegura ahir que «una de les sol·lucions pel problema de la manca d'habitatges pels joves a Mallorca passa per promover xarxes de cases en lloguer a tots els municipis i molt concretament als centres històrics». L'idea en té seguidors. L'Ajuntament de Campanet ja està desenvolupant aquesta política, i Vadell creu que si pot fer extensiva en bona part de pobles. «Hei ha un fet que està prou clar. Fins ara la gent vivia al centre dels pobles. Però a mida que ha pogut s'ha construït chalets al mateix poble, però a les zones exteriors. Per lo tant, els centres històrics tenen un gran numero de cases buides que seria interessant de recuperar. Es poden promoure xarxes d'habitatges en lloguer a preus medis i baixos per tal de facilitar l'accés al primer habitatge pels joves, i així sol·lucionaríem dos coses, la manca de cases pels joves i la despoblació dels centres dels pobles».

De totes les maneres, Vadell va recordar que al Consell Insular de Mallorca solament pot actuar de mediador o potenciador, per què les competències en matèria d'habitatge pertanyen o bé al Govern balear o bé als consistoris. «Lo que està clar és que nosaltres estem disposats a ajudar en tot lo que faci falta, però que és el Govern el qual hauria de fer un pla de construcció d'habitatges per aquest segment de població». La consellera de Joventud del CIM assegurà a *Diari de Balears* que «aquest és un dels principals problemes a que ens enfrontem totes les institucions que desenvolupem polítiques de joventud. Ara mateix és molt difícil l'accés al primer habitatge i és una de les màximes preocupacions que tenim. Haurem de cercar sol·lucions com l'oferir crèdits blands als joves, com fan alguns ajuntaments o beneficis fiscals per l'aconseguit d'aquests primers habitatges».

10. Ídem.

No hi ha massa estudiants a qui no assusti fer exàmens. N'hi ha que es posen nerviosos fins al punt de que es queden en blanc, tan com la fulla que tenen just davant, i els hi costa moltíssim engegar a escriure. A què tenim por quan feim un examen?, fins a quin punt lo que ens posa nerviosos és inseguridad o por al fracàs? Vivim en una societat que ens imposa com a objectiu triunfar independentment dels medis que haguem d'utilitzar per fer-ho. En els estudis, crec que ocorre el mateix. Sobretot a l'universitat, oblidam l'objectiu pel qual molts de nosaltres havíem entrat a la mateixa: aprofundir en el saber sobre una disciplina o capacitar-nos per el saber exercitar un determinat ofici. Desde els problemes inicials per fer coherents els horaris de les assignatures, els estudis esdevenen un còmput de crèdits. Degut a això, la carrera que havíem començat amb il·lusió es converteix en una colecció de crèdits que hem de negociar amb els professors, i els exàmens, amb l'única moneda de canvi per cangear-los.

11. Llegiu les tres parelles de frases següents. Cada parella està formada per dues frases gairebé idèntiques, però una és correcta i l'altra no. Diguen quina de les dues és la correcta.

1. La pel·lícula començarà a dos quarts de nou de la nit.
 2. La pel·lícula començarà a dos quarts de nou del vespre.
-
1. Es precisa deperent per al torn de la tarda.
 2. Es necessita dependent per al torn de la tarda
-
1. Els Reis li han portat un òrgan elèctric.
 2. Els Reis li han portat un orgue elèctric.

12. Corregiu, si cal, aquestes frases. Consulteu el diccionari.

- a. Les relacions entre els curanderos i els estudiants de la carrera de medecina no són gaire bones.
- b. La soprano va exigir que al seu camerino hi hagués aire acondicionat.
- c. El va deixar guenyo amb un cop de ganxo i va apretar a córrer.
- d. Celebrarem les bodes de plata demà per la nit.
- e. M'han convidat a passar aquests Nadals a Bordeus.
- f. A pesar d'haver passat totes les revisions, els frens no van funcionar i el cotxe es va sortir de la carretera.
- g. Els acreedors hauran de complimentar l'imprès i firmar-lo.
- h. Em sembla que li ha emprenyat molt tot el que li han dit.
- i. El president dimitirà el càrrec el proper dijous.

13. En totes aquestes frases hi ha perífrasis o repeticions innecessàries. Milloreu-les, si ho considereu oportú.

- a. L'acord més important que va acordar la Junta General d'Accionistes va ser traslladar el domicili social.
- b. La introducció del llibre ens introdueix en l'argument de l'obra.
- c. Em va demanar que tornés a començar de nou.
- d. Si us plau, apropi's més a prop.
- e. L'avió volava per l'aire a una gran velocitat.
- f. Tanmateix, però, cal reconèixer que és una bona persona.
- g. Després, posteriorment, de fumar-se el cigarret, que el calma una mica, en Manel es treu les sabates i s'estira al llit.
- h. El seu error no es limita només al fet d'haver-nos enganyat.
- i. Cal emplenar aquesta sol·licitud per sol·licitar una beca.
- j. No obstant això, però, la gent se l'estima.

14. El joc dels deu errors. En aquest text hi ha deu errors d'articles. Detecteu-los i escriviu-ne la forma correcta.

L'incidència de les activitats vinculades a la pràctica del esquí i al turisme d'hivern ha marcat un canvi de tendència a les comarques pirinenques, que ha significat un creixement del seu producte interior brut (PIB) i del nombre d'habitants, que frena la tradicional despoblació que les afecta.

Demogràficament, la evolució més positiva entre els anys 1991 i el 1994 ha estat al Vall d'Aran, que, amb 6.975 habitants, ha tingut un creixement del cens del 12,79%. La segueixen en augments percentuals la Cerdanya (4,77%), L'Alta Ribagorça (4,13%), el Pallars Sobirà (3,78%) i el Solsonès (3,09%). L'augment ja és molt més moderat a el Berguedà (1,23%), mentre que el Ripollès i l'Alt Urgell han continuat perdent població, amb una disminució del 0,67% i del 1%, respectivament. Entre totes aquestes comarques, però, només sumen 125.000 habitants.

El conseller de Turisme, en Lluís Alegre, va destacar que prop de 9.000 persones treballen en aquestes comarques directament o indirectament amb la neu, i que cinc comarques que tenen estacions d'esquí tenen un PIB que supera el de la mitjana catalana, tot i que «fa uns anys estava molt per sota».

Si la renda per càpita mitjana al Principat és d'1,79 milions de pessetes, al Vall d'Aran és de 2,37 milions; a l'Alt Urgell, d'1,91; al Ripollès, d'1,79; a la Cerdanya, d'1,90, i a l'Alta Ribagorça, d'1,83. El Berguedà, el Pallars Sobirà i el Solsonès continuen per sota.

15. Corregiu el que calgui d'aquestes frases.

- a. L'any passat vaig tenir un viatge horrorós i, lo que és pitjor, em van robar les maletes a l'aeroport.
- b. Els parents de França van venir a casa quan estàvem fent obres, per lo qual vam haver d'anar a dinar al restaurant.

- c. Va guanyar un òscar a la millor actriu, el que va representar un tomb en la seva carrera.
- d. No va deixar de dir mentides i, lo que encara és millor, ella mateixa se les creia.
- e. A l'escola on anava el Gerard no feien les assignatures que ell volia triar, per lo qual el vam haver de canviar.
- f. L'Ajuntament va netejar les façanes del passeig Marítim, amb lo que el poble va guanyar molta vida.

16. Totes aquestes frases presenten alguna incorrecció. Esmeneu-les.

- a. Hi ha que reconèixer que tenir-se que quedar a casa per obligació és avorridíssim.
- b. —Que està la Gemma? —Sí, sí que està. Ara es posa.
- c. Aquestes eines potser les hakis pogut fer servir abans, però ara ja no funcionen.
- d. El riure és bo per a la salut.
- e. Es prega emplenin tots aquests formularis per fer la sol·licitud.
- f. Encara tens que fer tots aquests encàrrecs?
- g. Es precisa aprenent de 16 a 18 anys.
- h. Suposo que l'arròs ja estarà a punt.
- i. L'incendi va estar apagat pels Bombers de la Generalitat.

17. De cada trio de frases, tan sols n'hi ha una que sigui normativament correcta. Quina és?

- a. Va pensar en que no se'n sortiria mai.
- b. Va pensar que no se'n sortiria mai.
- c. Va pensar de que no se'n sortiria mai.

- a. Compten amb que hi aniràs.
- b. Compten en que hi aniràs.
- c. Compten que hi aniràs.

- a. Sota el meu punt de vista, això no pot tirar endavant.
- b. Baix el meu punt de vista, això no pot tirar endavant.
- c. Sota del meu punt de vista, això no pot tirar endavant.

- a. Té dos jocs de llit nous i un vell.
- b. Té dos jocs de llit nous i un de vell.
- c. Té dos jocs de llit nous i un que n'és vell.

- a. Si no respons com desitjo, no continuaràs a l'empresa.
- b. De respondre com desitjo, continuaràs a l'empresa.
- c. De no respondre com desitjo, no continuaràs a l'empresa.

- a. Segur que seràs la següent en guanyar el premi.
- b. Segur que seràs la següent amb guanyar el premi.
- c. Segur que seràs la següent a guanyar el premi.

- a. Aquests informes són pel meu cap de secció.
- b. Aquests informes són per al meu cap de secció.
- c. Aquests informes son pel al meu cap de secció.

18. Corregiu totes les incorreccions gramaticals que trobeu en el següent.

L'electricitat ens fa molts serveis: il·lumina tota la casa, engega els nostres electrodomèstics, ens proporciona aire acondicionat a l'estiu, calefacció a l'hivern i tot de comoditats més.

Però la corrent elèctrica és com la corrent d'un riu, encara que, en lloc d'aigua, pels seus cables circulen electrons (partícules elèctriques) que fan perillós l'electricitat. Per tant:

- quan el foc sigui d'origen elèctric, desconnectar l'aparell o la corrent des del comptador;
- si l'aparell està connectat, no apagar mai el foc amb aigua, doncs us podríeu quedar electrocutats;
- utilitzar l'extintor: la pols química, per exemple, no condueix l'electricitat;
- vigilar que el foc no es reproduïxi.

Per evitar focs i accidents de origen elèctric:

- recordar que per canviar una bombeta cal desconnectar la corrent elèctrica;
- no deixar gaire temps sense vigilar varis aparells engegats (cuines, lavadores, rentaplats, escalfadors, etc.);
- no deixar connectades les planxes (encara que siguin automàtiques);
- no tocar mai amb les mans molles, i menys amb els peus descalços, un electrodomèstic engegat;
- no utilitzar la màquina elèctrica d'afaitar ni l'assegador de cabells mentre sigueu a la banyera: és molt perillós;
- si marxeu de casa o aneu de viatge, tancar l'aixeta generals del gas, l'electricitat i l'aigua;

En cas de foc a casa:

- telefonar els bombers: no perdre la calma;
- tancar l'electricitat i el gas dels comptadors;
- tancar finestres i portes per evitar corrents d'aire;
- no us deixeu envoltar ni bloquejar per a les flames;
- sortir de casa: no perdre temps en recollir les coses;
- tancar la porta del pis;
- anar per l'escala, no agafar pas els ascensors;
- des del vestíbul, tocar tots els timbres per alertar als altres veïns;
- no tornar a entrar a l'edifici sense l'autorització dels propis bombers.

Per avisar els bombers:

- tindrà sempre el número dels bombers al costat del telèfon;
- donar l'adreça (carrer, num. i pis) amb claredat i simplicitat;
- aclarir si és foc, accident o qualsevol altra emergència;
- si al vostre edifici hi ha garatge, serà precís advertir, al carrer, que no es tenen que moure els cotxes. Això provocaria confusió.

BLOC I: ADEQUACIÓ

1. Totes les paraules de les frases següents són correctes des d'un punt de vista normatiu (totes són al *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans). N'hi ha, però, que no són del tot adequades a la varietat estàndard: detecteu-les i substituïu-les per formes estàndards.

- a. La dependenta li va preguntar si volia quelcom més.
- b. En Miquel no vol vindre a la festa.
- c. D'antuvi em va respondre que no, però després s'ho va repensar i al final va acceptar la meva proposició.
- d. Que li passa quelcom?
- e. La Raquel li va donar d'amagat quelcom que l'Anna no va poder veure.
- f. En aquest tipus de situacions, hom no sap què ha de dir.
- g. Va decidir que anirien a cercar el meu germà petit car no el trobàvem enlloc.
- h. Abans de fer l'examen, estava quelcom nerviós.
- i. Us envio el currículum amb l'esperança de guanyar-me les garrofes a la vostra empresa.

2. Quan el director d'un diari ha vist aquests titulars, ha cridat els caps de secció i els ha dit que aquests textos no són ni precisos ni concisos. Ajudeu-los, doncs, a millorar-los.

- a. Un parell de coses poc convincents en la teoria de Jostein Gaarder.
- b. *Braveheart*, una bonica pel·lícula.
- c. *La llista de Schindler* reflecteix el problema dels jueus.
- d. El tema de l'atur afecta gran part de la població.
- e. El Papa farà una visita de quatre dies de durada a la ciutat de Barcelona.
- f. El guanyador del premi Nobel ha fet 72 anys d'edat.
- g. Cues de cinc quilòmetres de llargada al peatge de Martorell.
- g. Per tal de poder superar les malalties, és un fet imprescindible el suport al malalt per part de la família.

3. Distingiu quins possessius dels que hi ha a continuació són necessaris i quins no ho són tant.

- a. Els àrbitres, per indicar el final d'un partit, aixequen els seus braços i xiulen tres vegades.
- b. La Martina ha donat un cop de mà al seu cosí.
- c. Li han operat la seva mà dreta.
- d. Li queien llàgrimes dels seus ulls contínuament.
- e. La seva germana va dir-li que no l'acompanyaria.
- f. Em va donar la seva mà.